

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง 1) ปัจจัยด้านการรับรู้ 2) ปัจจัยด้านสิ่งชักนำสู่การปฏิบัติ และ 3) ปัจจัยด้านชีวสังคม กับ การตัดสินใจในการเจ่าน้ำคร่ำของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงสูงต่อการมีบุตรกลุ่มอาการดาวน์ โดยใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพเป็นกรอบแนวคิด กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงสูงต่อการมีบุตรกลุ่มอาการดาวน์ภายหลังได้รับการให้คำปรึกษาแนะนำทางพันธุศาสตร์ อายุครรภ์ไม่เกิน 24 สัปดาห์ ที่มารับบริการ ณ ห้องฝากครรภ์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ และโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 168 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ตามแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มอาการดาวน์และการเจ่าน้ำคร่ำ 3) การรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจ และ 4) การสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป ด้วยสถิติการแจกแจงความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาโดยใช้สถิติไคร้สแควร์ (Chi-square) การคำนวณหาค่าระดับความสัมพันธ์ (Odds ratio) ที่ช่วงความเชื่อมั่น ร้อยละ 95.0 และสถิติการวิเคราะห์ถดถอยลอจิสติก (Logistic regression)

ผลการศึกษาพบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงสูงต่อการมีบุตรกลุ่มอาการดาวน์ภายหลังได้รับการให้คำปรึกษาแนะนำทางพันธุศาสตร์ ตัดสินใจยอมรับการเจ่าน้ำคร่ำ ร้อยละ 84.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเจ่าน้ำคร่ำของหญิงตั้งครรภ์ดังกล่าว ได้แก่ ปัจจัยด้านการรับรู้ คือ การรับรู้ภาวะคุกคามของกลุ่มอาการดาวน์ ($OR=0.2$, 95% $CI=0.06-0.58$) และการรับรู้อุปสรรคของการเจ่าน้ำคร่ำ ($OR=0.1$, 95% $CI=0.04-0.33$) ดังนั้นในการให้คำปรึกษาแนะนำทางพันธุศาสตร์ จึงควรส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์มีการรับรู้ถูกต้องเกี่ยวกับภาวะคุกคามของกลุ่มอาการดาวน์ ตลอดจนการลดการรับรู้อุปสรรคของการเจ่าน้ำคร่ำ เพื่อช่วยให้การตัดสินใจในการเจ่าน้ำคร่ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

This descriptive research aimed to identify the factors that related to the decision making regarding amniocentesis in pregnant women at risk for fetal Down syndrome. The Health Belief Model (HBM) was used as a conceptual framework in this study, from which the independent factors were determined to be individual perceptions, cue to action, and sociodemography. A questionnaire based on these factors was provided to a purposive sampling of 168 pregnant women at risk for fetal Down syndrome who had gestational age less than 24 weeks and received a genetic counseling at Srinagarind Hospital and Khon Kaen Hospital. Utilizing SPSS software, descriptive statistics and logistic regression analysis were carried out on all 168 women, with chi-square test and odds ratio (OR) with 95% confidence interval (CI).

The findings showed that 84.5% of the pregnant women accepted amniocentesis. Logistic regression analysis revealed that two key constructs of the HBM influence the decision making process. Perceived threat of fetal Down syndrome (OR=0.2, 95% CI=0.06-0.58) and perceived barriers of amniocentesis (OR=0.1, 95% CI=0.04-0.33) were significantly related to the decisions of pregnant women. This present study indicates that the factors of perceived threat and perceived barriers should be taken into consideration in the provision of genetic counseling.